

# GAITASUN KOMUNIKATIBOA

## ETA HIZKUNTZEN ARTEKO ELKAR ERAGINA

### EAE-KO HEZKUNTZA ELEANITZEAN

**Tesiaren egilea:** Nekane Goikoetxea Agirre

**Unibertsitatea:** Euskal Herriko Unibertsitatea

**Saila:** Psikologia Ebolutiboa eta Hezkuntzaren Psikologia

**Tesi-zuzendaria:** Jasone Cenoz Iragui

**Tesiaren laburpena:**

Hurbilpen kualitatiboa erabili dugu formulatutako ikerketa-galderei erantzuteko. Eleanitz izeneko egitasmoan diharduten D ereduko 24 gaztek osatu dute lagina. 3H ikasten hasteko adin-egokitasunaren auziari oraindik landu ez den alderdi batetik eutsi diogu: ikasleen Gaitasun Komunikatiboa eta inplikaturak dauden hizkuntzen arteko elkar eragina aztertu ditugu, hurbilpen kualitatiboak eskaintzen duen sakontasunez, eta, atzerriko hizkuntzaz gain, ikasle elebidunen beste bi hizkuntzak aintzat hartuz. Gainera, ikasleen ama-hizkuntzaren faktoreak D ereduko ikasle hauen eleaniztasun-prozesuan duen pisua neurtu dugu, gure hezkuntza-eredu zabalduena izan denari etorkizunerako hobekuntzak proposatze aldera.

Gaitasun Komunikatiboa definitzea helburu duten eredu teorikoetatik abiatuta, Gaitasun komunikatiboa aztertzeko bide bat proposatzen dugu tesi honetan. Zehazki, Celce-Murcia, Dörnyei eta Thurrellen eredia (1995) erabili dugu oinarri gisa. Eredu honek Diskurtso Gaitasuna hartzen du Gaitasun Komunikatiboa osatzen duten azpi-gaitasun guztien ardatz gisa. Beraz, metodologikoki, ikasleek sortutako hainbat testuera ezberdinen azterketa sakonean murgildu gara. Ikasle bakoitzak hiru hizkuntzetan sortutako 13 testutan azpi-gaitasun bakoitzeko hamai-ka aztergai aztertu ditugu. Jakina, testu mota bakoitzean aztergai ezberdinak begiratu ditugu. Hortaz, eredu teorikoetan zedarritutako osagaiak hizkuntza-ekoizpen errealetara ekarri eta modu integratuan aztertzeko modu bat proposatu dugu. Guk garatutako tresna lagungarri gerta liteke Gaitasun Komunikatiboa ikasgeletako didaktika nahiz hizkuntza-ebaluaziora moldatu beharrea daudenentzat. Hizkuntzaren kalitatea parametro komunikatiboetara ekartzen saiatu gara.

Bigarren ekarpen nagusi gisa esan liteke ingelesa, eskola elebidunaren eremuan, intentsitate baxuan ez dela eraginkorra gure ikerketan. Ondorio nagusi hau, hortaz, bat dator adinaren auzia ikertu duten hainbat lanen emaitzekin. Lan horiek nagusiki atzerriko hizkuntzaren azterketa egiten dute, ez ikasleen bestelako hizkuntzarena; hurbilpen kuantitatiboa erabili ohi dute eta ikuspegi linguistikoa jorratzen dute gehienek. Gure lanean emaitza bertsuak lortu izanak ahalbidetzen digu hizkuntza-eredu goiztiarraren nagusitasuna erlatibizatzeke proposamena luzatzea.

Hirugarrenik, hizkuntzen arteko elkar eraginari dagokionez, ingelesezko ariketetako transferren iturri-hizkuntza nagusia gaztelania dela azpimarratu nahiko genuke. Euskara, ordea, helburu metalinguistikoetarako erabiltzen da batez ere.

Ikasleen 1H-k ez dauka baieztapen honetan eraginik. Beraz, tipologikoki xede-hizkuntzatik gertuen dagoen hizkuntzatik transferitzen dute ikasleek. Hizkuntza-tipologia zein psikotipologiaren garrantzia, bada, bat dator aztergai izan ditugun ikerketen ekarpenekin. Bestetik, 2Htik transferitzeko joera nabarmena da euskara lehen-hizkuntza dutenen aldetik. Hori ikusi dugu bai transferretan eta baita laguntza eske zein kode-aldaketetan ere.